

[Grothe Philip.]

den store planskitse fra planlægningsrådet giver en udmærket oversigt over den forventede udvikling i tilgangen af studenter til de højere læreanstalter og de enkelte faggrupper; men derudover giver planskitzen også et værdifuldt oplæg til en videregående diskussion om universitetsstudiernes tilrettelæggelse og de strukturændringer, der synes påkrævede.

Vi behøver ikke her i dag at komme nærmere ind på prognoserne for studenter-tilgangen. Det må være nok at konstatere, at selv om man tager de mest forsigtige prognoser som udgangspunkt, må vi regne med en ligefrem eksplosiv stigning af væksten i antallet af universitetsstuderende i årene frem til 1980. På længere sigt vil de bestående 3 universiteter ikke slå til, og navnlig vil der meget hurtigt være behov for at komme i gang med et nyt universitet øst for Store-Bælt.

Men den mest presserende opgave og det, der derfor må arbejdes mest med på kort sigt, er udbygningen af de tre universiteter, vi allerede har, nemlig universiteterne i København, i Århus og i Odense. Særlig i København er forholdene ved universitetet helt uacceptable. Det er ikke blot til daglig gene for studenter og lærere, men betyder også en kostbar forlængelse af studierne, når studenterne på grund af lærer- og lokalemangel tvinges til en uhensigtsmæssig tilrettelæggelse af deres studium.

Lovforslaget lægger nu en økonomisk ramme for udbygningen indtil 1. april 1976 på 1.250 mill. kr. Så vidt jeg forstår, har regeringen ikke på dette tidspunkt taget endelig stilling til det næste 3 års budget, men jeg må vel gå ud fra, at det beløb, der her er angivet i lovforslaget, vil indgå i de nye 3 års budgetter indtil 1976.

Udbygningen af universiteterne er jo i øvrigt ikke udelukkende et spørgsmål om samlede bevillinger, men også om den praktiske tilrettelæggelse af udbygningen. Jeg kan vanskeligt frigøre mig for en fornemmelse af, at udbygningen af Odense universitet burde være sket hurtigere. Når man sammenligner med et universitet som f. eks. det nye tyske Bochum universitet, må man imponeres over, hvor hurtigt det tyske universitet skyder i vejret. Hvorfor går det så langsomt i Danmark? Det, jeg

her siger, er på ingen måde en kritik af administratoren for universitetet i Odense, der af alle kendes som en overordentlig dygtig og flittig mand, men spørgsmålet er, om man kan sige, at han har fået tilstrækkelig megen hjælp. Jeg ved, at han selv ved adskillige lejligheder har bedt om at få yderligere hjælp i arbejdet. Har vi i virkeligheden ikke været både kortsynede og uøkonomiske, når vi i et sådant kæmpeprojekt sidder og, jeg vil næsten betegne det som fedter med bevillinger til nogle få mennesker, der kunne lette og fremskynde byggeriet og tilrettelæggelsen af hele det nye universitet væsentligt?

Udbygningen af universitetet i København er det mest påtrængende, men også den opgave, der volder de største problemer. Jeg skal ikke her tage stilling til, hvilken løsning der skal vælges, om der skal være tale om nye arealer inden for København eller det bliver en udflytning, men jeg vil stærkt pege på, at noget må der gøres, og det må ske hurtigt. I planlægningsrådets indstilling vedrørende udbygningen af universitetskapaciteten øst for Store-Bælt har professor Poul Nørregaard Rasmussen afgivet en særudtalelse. Han siger her — jeg citerer:

„... såfremt der ikke inden for det næste år gøres en helt usædvanlig indsats, må universitetet flytte uden for byen. Den største ulykke vil være, om man fortsætter med nødløsninger, eventuelt forhøjet til halve løsninger.“

Det er særlig den sidste sætning, jeg gerne vil sætte en tyk streg under, og jeg vil tilføje: problemet om Københavns universitet må løses i meget nær sammenhæng med en endelig stillingtagen til, hvor det næste universitet på Sjælland skal ligge. Man kan ikke med nogen fornuft drøfte Københavns universitets fremtid uden samtidig at drøfte en eventuel oprettelse af et universitet i Roskilde. Universiteterne skal og bør udbygges, men samtidig må vi også fortsætte overvejelserne om en strukturændring af undervisningen. I planskitzen er der givet et udspil, og adskillige nye tanker er kommet ind i billedet. Målet må være en mere effektiv undervisning, men også en undervisning, hvor man i højere grad har gjort op, hvad undervisningen skal bruges til.